

OSLOBODI DEMOKRATIJU U SEBI

U ovom broju novina **Demokratskih** *radionica* „Barbara Pramer“ imaćete priliku da pročitate šta su novinari odjeljenja VII-3 OŠ „Milan Vuković“ iz Herceg Novog saznali o temi *Demokratija i parlament.*

 Aktivizmom promijeni (str. 2 i 3)

 Građani odlučuju (str. 4 i 5)

 Fabrika zakona (str. 6 i 7)

AKTIVIZMOM PROMIJENI

Aktivni građani su oni koji se zalažu za rješavanje problema u svom gradu ili svojoj okolini

Dragi drugari, da li znate šta znači termin aktivni građani u demokratiji? Vi koji znate, pročitajte ovaj opširan tekst kako bi dopunili svoj znanje, a vi koji ne znate sada ćete saznati kroz naš prikazani primjer.

Svako od nas ima prostor u kojem živi. Neko u kući, neko u stanu. Ljudi koji žive u kući donose samostalno odluke o izvođenju radova ili poboljšanju svog prostora u kome žive. U zgradama je drugačije. Jednu zgradu čini veći broj stanova čiji su vlasnici različiti. Ti ljudi nemaju mogućnost kao ljudi koji imaju kuću da sami diktiraju kućna pravila koja se tiču svih stanara zgrade. Upravo za to je potrebna demokratija (*demos* - narod; *kratein*-vladati).

U narednoj priči pokazaćemo vam šta rade aktivni građani. To su građani koji se zalažu za rješavanje problema u svom gradu ili svojoj okolini. U našoj priči potrebno je da se aktivni građani zalažu za očuvanje svoje zgrade i za formiranje kućnog savjeta. Kućni savjet najviše liči na parlament o kome ćete saznati na narednim stranama, a za svaki parlament, pa i onaj u zgradi treba dogovor.

Dragi čitaoci, ako u Vašoj zgradi nemate kućni savjet treba da popričate sa komšijama, da im podignete moral i da im usadite želju da svojom aktivnošću učine i sebi i komšijama bolji život u zgradi. U našoj priči aktivni građani su shvatili da treba da poboljšaju izgled svoje zgrade (crtež 1) i da je pretvore u bolje mjesto za život svih. Odlučili su da prikupe novac i da od tog novca kupe materijal za fasadu, crijep, farbu za krečenje i da uz pomoć majstora uz veliki osmijeh poboljšaju izgled zgrade i osjećaj života u njoj sredstvima koje su sakupili.

Shvatili su da bez zajedništva nikad ne bi mogli da postignu izgled zgrade sa crteža 2. Potrebno je bilo da zajedničkim snagama, uz vrijednosti demokratije, poboljšaju sve aspekte ove zgrade. Uradili su pravu stvar, za sebe, za svoju zajednicu i za svoj grad.

Da li ste i vi aktivni građani?

Autor: Matija

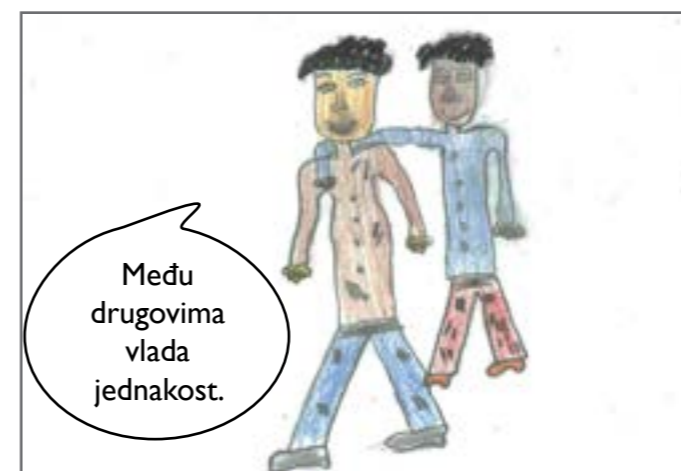

Aleksandra je prikazala staru urušenu zgradu kojoj je bilo potrebno renoviranje, a koja je bila idealno mjesto da se pokažu aktivni građani.

Marko je prikazao zgradu koja je nakon renoviranja od strane aktivnih građana, dobila potpuno novi i obogaćeni izgled.

Vrijednosti koje demokratija ima...

Sladjan je prikazao jednakost.

Jovana je prikazala jednakost na djelu.

Demokratija je stvar prava!

Demokratija je stvar prava,
kad i ti i ja imamo jednaka prava.
Sa demokratijom smo srećni svi,
i on i ja i ti.

Demokratija vrijednosti ima,
potrebne za sreću svima.
Kad vlada ravnopravnost,
tu se vidi ljudska jednakost.

Tolerancija je takođe bitna,
to nije stvar sitna!
Diskriminacija utiče na raspoženje naše,
veoma lošom nekada je nazvaše.

Drug budi!
Za dobar dijalog uvijek se trudi.
Kad problem imaš,
pregovaranje treba uvijek da biraš.

Zapamti, da sada demokratija vlada!

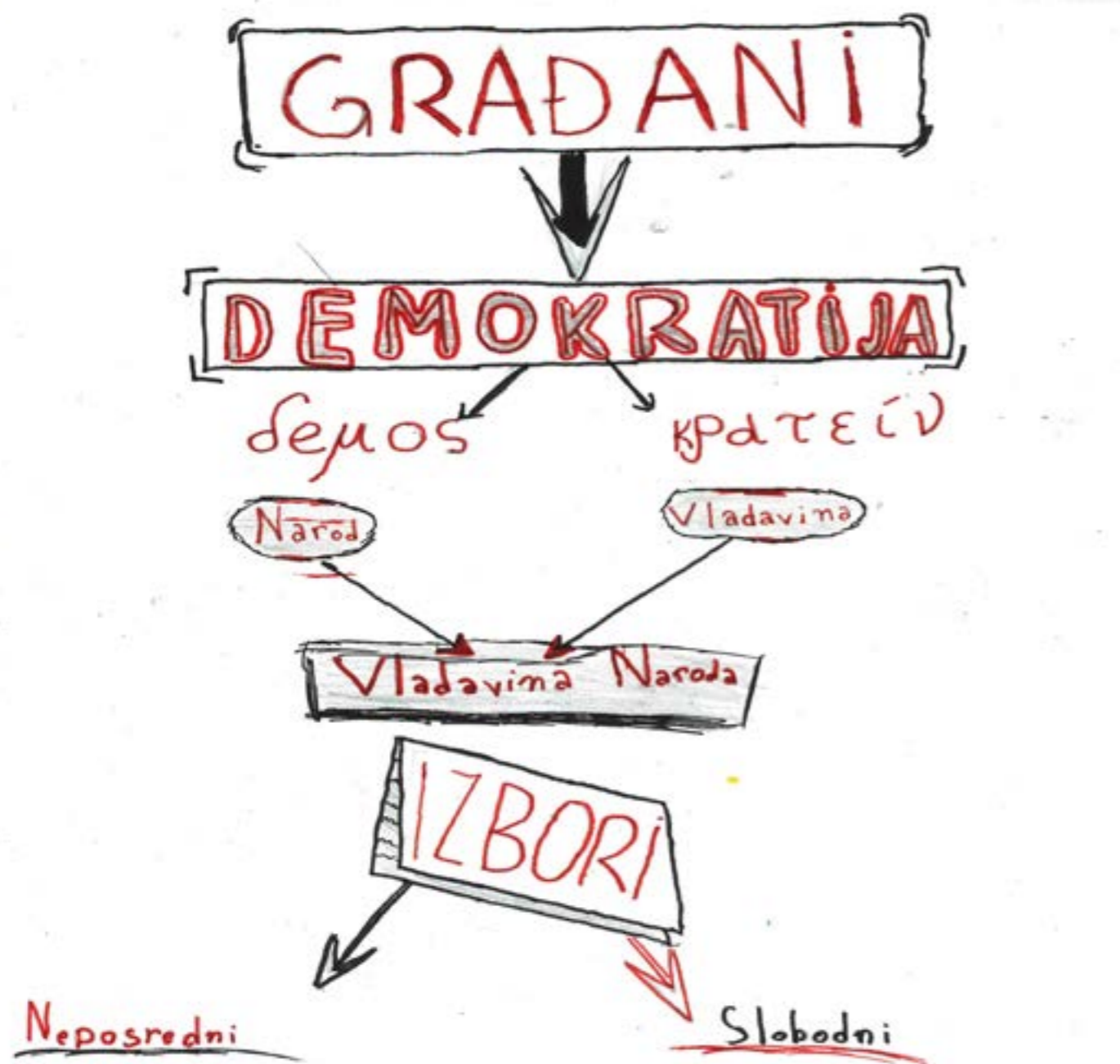
Autor: Uroš

Marko, Sladjan, Matija, Uroš, Aleksandra i Jovana (12 - 13 godina)

GRAĐANI ODLUČUJU

Glas građana najbolje se čuje putem najvažnije demokratske procedure - izbora

Bez građana ne bi bilo demokratije, a demokratija građanima omogućava da učestvuju u vlasti. U vlasti učestvuju tako što putem izbora glasaju za svoje predstavnike koji će vladati u njihovo ime. Građani su temelj i osnova svakog društva i oni to društvo kreiraju po svojim zahtjevima. Izbori im daju mogućnost da svojim glasom neposredno učestvuju u kreiranju društva u kojem žive.

Šematski prikaz demokratske procedure nacrtali su Nikola B. i Miloš.

Demokratska procedura

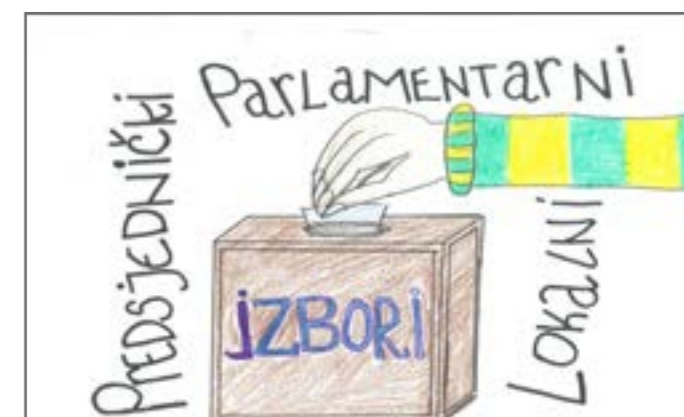
Dragi drugari,

da li ste znali da su izbori jedna od najvažnijih demokratskih procedura? Šta to znači? Znači da na taj način građani donose odluku u vezi dodjeljivanja glasa onim predstavnicima naroda za koje smatraju da će na najbolji način vršiti vlast u njihovo ime. Dakle, izbori su pravo koje pripada građanima. Važno je da građani razumiju važnost ovog prava i da se potrudite da pravo glasa iskoristite na najbolji način. Kako? Tako što će odgovorno donositi odluku za koga će glasati i tako što će izlaziti na izbore. Mi, u školi, ne bismo imali našeg predsjednika odjeljenja da ga nismo izabrali. Svako od nas je razumio i shvatio važnost i ozbiljnost same procedure izbora predsjednika odjeljenja. Važno nam je bilo da predsjednik odjeljenja bude neko ko je odgovoran i marljiv učenik. Isto je i na izborima u državi kada građani biraju svoje predstavnike, tada se odlučuju za one predstavnike koji će se truditi da rade za dobrobit svih građana. O izborima učimo, a na izborima ćemo za nekoliko godina i da glasamo.

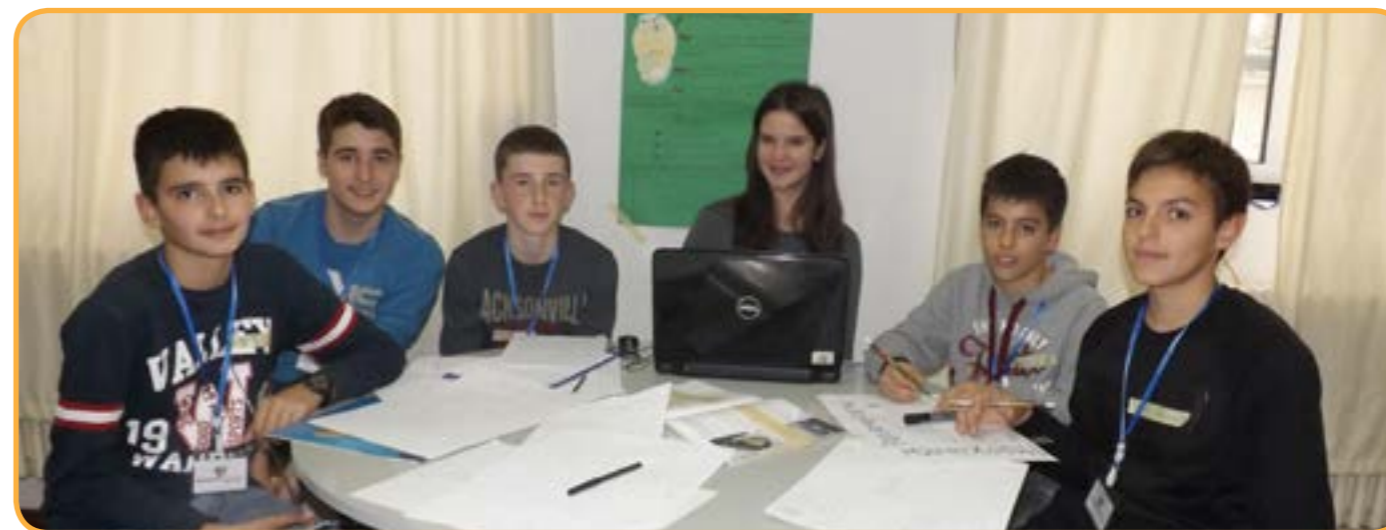
Autori: Milica i Nikola P.

Da bi neko mogao biti birač potrebno je da ispuni određene uslove, a oni su: punoljetstvo (da ima 18 i više godina), državljanstvo (da je državljanin države u kojoj glasa) i prebivalište (da najmanje dvije godine živi u državi prije dana održavanja izbora). Autor crteža je Baša.

Postoje tri vrste izbora, a oni su: **parlamentarni** (biramo predstavnike za sastav Skupštine, odnosno parlamenta), **predsjednički** (biramo predsjednika države) i **lokalni** (biramo predstavnike za sastav lokalnog parlamenta). Crtež nacrtao Vasilije.

Miloš, Nikola B, Nikola P, Milica, Vasilije i Baša (12 godina)

FABRIKA ZAKONA

Skupština je neophodna za državu i svima je potrebna zato što se u njoj donose zakoni za čitavu državu

Autorka foto-priče: Anja, Glumci: Petar, Danilo i Marko

U Crnoj Gori vlast je uređena po principu podjele vlasti na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku. Zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sudovi.

Skupština Crne Gore je predstavničko tijelo koje obavlja zakonodavnu funkciju. Glavna funkcija Skupštine, odnosno poslanika kao izabranih predstavnika naroda, je donošenje zakona u skladu sa interesima građana. U Skupštini Crne Gore radi 81 poslanik i poslanica.

Pored zakonodavne funkcije, Skupština ima i izbornu ulogu - bira sastav Vlade. A pošto bira Vladu, ona ima pravo da je i kontroliše. To radi kroz nadzornu funkciju, čiji jedan dio čini posebna sjednica Premijerski sat i poslanička pitanja. Poslanička pitanja podrazumjevaju pravo poslanika da pita ministra o nekim odlukama koja je donelo njegovo ministarstvo, a premijerski sat je kada poslanici postavljaju pitanja premijeru, to jest predsjedniku Vlade.

Skupština je bitna državi jer donosi zakone, raspisuje državni referendum, donosi ustav, itd.

Autori: Petar i Aleksa

Crtežom smo vam predstavili Veliku salu. U njoj se okupljaju poslanici kada raspravljaju o predlozima zakona i glasaju da li da ih usvoje ili ne.

Autorke crteža: Staša i Nikolina

Aleksa, Anja, Marko, Staša, Petar, Nikolina i Danilo (12 godina)

IMPRESUM

Ova publikacija je nastala kao proizvod programa Demokratske radionice „Barbara Pramer“, koji realizuje

Crna Gora
SKUPŠTINA

Uređuje:

Služba Skupštine Crne Gore

Svrha publikacije:

Neformalno građansko obrazovanje

Štampa:

Skupština Crne Gore

Prijave za učešće u demokratskim radionicama slati na:

Telefon: 069 / 319 - 915

e-mail: office@demokratskeradionice.me

www.demokratskeradionice.me